

Punkt 10.

Orientering om lovændringer på integrationsområdet og godkendelse af nuværende praksis for boliganvisning

2019-032182

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender, at Beskæftigelsesudvalget orienteres om Lovpakke 140, *paradigmeskiftet*, af 21. februar 2019 og indstiller

at Beskæftigelsesudvalget i forlængelse af dette godkender, at forvaltningen fastholder nuværende praksis for boliganvisning af nytilkomne flygtninge.

Leder af Job- og Integrationshuset, Betina Trytek, deltager under punktet.

Beslutning:

Til orientering samt udvalget godkender den nuværende praksis for boliganvisning.

Notat udarbejdes vedr. Grønlænderindsatsen og mailles til udvalget.

De viste slides vedhæftes referatet.

Anne Honoré Østergaard og Kristoffer Hjort Storm var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Orientering om Lovpakke 140, *paradigmeskiftet*, af 21. februar 2019

Job- og Ydelsessekretariatet fremsender til Beskæftigelsesudvalgets orientering følgende overblik over lovændringer på integrationsområdet med ikrafttrædelse i 2019-2020.

Er flertal i Folketinget bestående af regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti stemte den 21. februar 2019 for Lovpakke 140, også omtalt som *paradigmeskiftet*.

Lovpakken indeholder lovændringer i udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love. Lovændringerne giver bl.a. videre adgang til inddragelse af opholdstilladelser for flygtninge, loft over antallet af familiesammenføringer, skærpet straf for overtrædelse af indrejseforbud og overtrædelse af opholds-, underretnings- og meldepligt, ydelsesnedsættelse for forsørgere m.v.

Lovpakken udspringer af Finanslovsaftalen for 2019 mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Initiativer fra afsnittet om Udlændinge i Finansloven 2019

- Fra integration til midlertidighed, selvforsørgelse og hjemsendelse
- Familiesammenføringsloft
- Valgret og valgbarhed til udlændinge
- Øget kontrol – bedre styr på, hvem der er i Danmark
- Ny konsekvent kurs over for udlændinge, der er uønskede i Danmark
- Udenlandsk finansiering af religiøse trossamfund, foreninger m.v.

For Job- og Ydelsesafdelingen betyder paradigmat skiftet en række ændringer på fire overordnede lovområder: 1) Ændringer i integrationsloven, 2) Ændringer i repatrieringsloven, 3) Ændringer i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen, 4) Ændringer i Lov om Aktiv Socialpolitik. De mest centrale ændringer på disse områder gennemgås nedenfor.

1) Ændringer i integrationsloven

- A. Afskaffelse af kommunernes pligt til at anvise en permanent bolig efter integrationsloven
 - Nyankomne flygtninges særlige krav på en permanent bolig ophæves
 - Konsekvenserne af denne lovændring behandles som selvstændigt punkt nedenfor
- B. Fravigelse af krav om kontinuerlige virksomhedsrettede tilbud ved deltagelse i tilbud efter repatrieringsloven
 - Flygtninge og familiesammenførte udlændinge skal som led i deres selvforsørgelses- og hjemrejseprogram (tidligere kaldet integrationsprogram) have en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats. Her gælder forskellige krav alt efter, om borgeren er jobparat eller aktivitetsparat. I begge tilfælde kan den kontinuerlige virksomhedsrettede indsats fraviges, hvis borgeren i stedet ønsker at modtage et tilbud om opkvalificering og vejledning med henblik på repatriering efter repatrieringsloven. Dette vejlednings- og opkvalificeringstilbud er beskrevet nærmere i afsnit 2C nedenfor.
- C. Hjælp i særlige tilfælde
 - Fra 01.01.2020 sondres der mellem hjælp efter Integrationslovens kapitel 6 og Lov om aktiv socialpolitik §§ 81a og 82a på følgende måde:
 - Udgifter til hjælp i særlige tilfælde efter kapitel 6 i Integrationsloven afholdes fuldt ud af kommunen. Udgifterne kan finde anvendelse i de første 5 år efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen. Hjælpen dækker fx over enkeltudgifter, sygebehandling, særlig hjælp vedrørende børn og flytning
 - Udgifter til hjælp i særlige tilfælde efter Lov om Aktiv Socialpolitik §§ 81a og 82a kan gives til de udgifter, der ikke dækkes af integrationsloven. Der gives 50 pct.

statsrefusion på udgifterne. Hjælpen dækker over rimeligt begrundede midlertidige huslejeudgifter samt tilskud til betaling for tandpleje

- Ændringen kan give merudgifter i et mindre omfang. Kommunens udgifter til hjælp i særlige tilfælde efter Integrationsloven vil stige grundet afskaffelsen af refusion, men da udgifterne er en del af det budgetgaranterede område, vil kommunen blive "DUT-reguleret" tilsvarende i bloktilskuddet. Kommunen bliver således kompenseret for de øgede udgifter, med mindre Aalborg Kommune bruger væsentligt flere udgifter til dette område end de øvrige kommuner. Tilkendelsespraksis i forhold til hjælp i særlige tilfælde er ikke ændret, men i og med, at ydelserne til selvsamme målgruppe nedjusteres, kan det medføre, at flere borgere søger om hjælp efter denne bestemmelse i Integrationsloven
- I 2018 fik Aalborg Kommune 2.177.000 kr. i refusion på hjælp i særlige tilfælde efter Integrationsloven

2) Ændringer i repatrieringsloven

A. Udvidet målgruppe

- Danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der i forbindelse med repatriering løses fra deres danske statsborgerskab, har nu mulighed for at søge om repatrieringsstøtte
- Det kan medføre et højere antal repatrieringer. Det registreres ikke i nogle systemer, hvem der har dobbelt statsborgerskab. Derfor er det ikke muligt at opgøre, hvor mange borgere der har dobbelt statsborgerskab i Aalborg Kommune

B. Mulighed for at modtage repatrieringsstøtte til lande, hvor der er givet opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 7, stk. 3.

- Det er fremover muligt at yde repatrieringsstøtte til borgere, der ønsker at repatriere til et land, hvor sikkerhedssituationen er af en sådan karakter, at der aktuelt er mulighed for at få midlertidig opholdstilladelse i Danmark efter Udlændingelovens § 7, stk. 3 (dvs. midlertidig beskyttelsesstatus på grund af de generelle forhold i hjemlandet)
- Det kan betyde, at borgere fra bl.a. Syrien, der har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7, stk. 3, muligvis vil kunne vende hjem efter 12 måneders ophold i Danmark
- Det kan medføre et højere antal repatrieringer, fordi flere flygtninge med denne lovændring er i målgruppen for repatriering. Aalborg Kommune har i perioden 2014-2019 modtaget 146 flygtninge, der har fået ophold i Danmark efter § 7, stk. 3. De kan nu være i målgruppen for repatriering, når de har været i Danmark i 12 måneder

C. Vejledning og opkvalificering

- Kommunerne får fremover mulighed for at tilbyde vejlednings- og opkvalificeringstilbud til alle personer i målgruppen for repatriering, hvis det vurderes at være relevant i forhold til varig tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland
- Der vil højst sandsynligt være tale om korte forløb, der er rettet mod en bestemt arbejdsfunktion i stil med AMU-kurser, der gør borgeren bedre i stand til at repatriere og tage arbejde i sit hjemland
- Tilbuddet kan gives til både borgere på ydelse og til borgere, der ikke er på ydelse
- Vi afventer fortsat den vejledning, der er under udarbejdelse, i forhold til hvilke kurser der bliver udbudt, hvem der bliver udbydere m.v.

D. Registrering af repatrieringer

- Kommunerne er pr. 1. marts 2019 forpligtet til systematisk at registrere og indberette antallet af repatrieringer til Dansk Flygtningehjælp
- Aalborg Kommune har mulighed for at se repatrieringer via fagsystemet KMD Aktiv, men vi afventer fortsat instruktioner i forhold til indberetningen til Dansk Flygtningehjælp

3) Ændringer i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen

A. Beskrivelse af repatrieringsindsatsen i beskæftigelsesplanen

- Fremover skal kommunerne som en del af den årlige, lokale beskæftigelsesplan beskrive, hvordan kommunen arbejder med rådgivning og information om repatriering
- Udvalget præsenteres for indsatsen i forbindelse med tilblivelsen af Beskæftigelsesplanen for 2020

4) Ændringer i Lov om aktiv socialpolitik

A. Ydelsesnedsættelse for forsørgere og loft over ydelser

- Selvforsørgelses- og Hjemrejseydelsen samt overgangsydelsen for forsørgere nedsættes pr. 01.01.2020 med hhv. 1.000 kr. pr. måned for samboende og gifte forsørgere (dvs. 2.000 kr. for husstanden) og 2.000 kr. pr. mdr. for enlige forsørgere
- Tilsvarende nedsættes loftet over ydelser til kontanthjælpsmodtagere m.v. med hhv. 2.000 kr. for enlige forsørgere og 1.000 kr. for samlevende og gifte forsørgere pr. person
- Endvidere nedsættes loftet for ægtefæller, som ikke opfylder 225-timers reglen, og hvor en eller begge ægtefæller er berettiget til integrationsydelse
- Ydelsesnedsættelse og loftet over ydelserne træder som udgangspunkt først i kraft, når forsørgeren har optjent ret til den halve børne- og ungeydelse, dvs. efter 36 måneders ophold i Danmark
- Ændringen forventes ikke at have en direkte betydning for kommunens økonomi. Kommunens udgifter til ydelser vil falde grundet ydelsesnedsættelsen, men da udgifterne er en del af det budgetgaranterede område, vil kommunen blive "DUT-reguleret" i forhold til bloktilskuddet, hvorfor det samlet ikke forventes at have en betydning for kommunens økonomi. Til gengæld har ændringen betydning for de pågældende borgeres økonomi, der blandt andet kan aflede, at flere borgere bliver økonomisk trængte i en sådan grad, at det vil medføre flere ansøgninger om fx hjælp i særlige tilfælde jf. 1C ovenfor

Generelt om paradigmeskiftet

Paradigmeskiftet medfører en række ændringer for flygtninge og familiesammenførte i Danmark med hensyn til både deres opholdsgrundlag og deres ydelser. Derfor har man bl.a. i Aarhus Kommune arrangeret informationsarrangementer i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp, hvor borgerne kan komme til gratis oplæg om, hvad ændringerne betyder. I Københavns Kommune har Beskæftigelsesforvaltningen valgt at informere alle berørte borgere pr. brev i efteråret 2019 om, at deres ydelse skifter navn og nedsættes pr. 01.01.2020.

I Aalborg er der ved at blive arrangeret gratis informationsmøder om de nye regler i repatrieringsloven, da Aalborg Kommune har ansøgt og fået midler til en styrket informations- og rådgivningsindsats om repatriering fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Aalborg Kommune har pt. ikke planlagt informationsmøder om de øvrige konsekvenser af ændringerne i integrationsloven, udlændingeloven m.m.

Godkendelse af fastholdelse af praksis for boliganvisning for nytilkomne flygtninge

Job- og Ydelsessekretariatet indstiller, at Beskæftigelsesudvalget godkender, at forvaltningen fastholder praksis for boliganvisning af flygtninge.

Nye regler jf. lovændring af 1. marts 2019

Efter de hidtil gældende regler i integrationsloven har kommunerne været forpligtet til – ved modtagelse af nye flygtninge, der blev visiteret til kommunen – at anvise en permanent bolig, når det var muligt. Hvis det ikke var muligt, skulle kommunen, indtil det var muligt, anvise et midlertidigt opholdssted.

Med de nye regler frafalder flygtninges særlige krav på en permanent bolig efter integrationsloven. Det betyder, at kommunerne ikke længere har en særlig forpligtelse efter integrationsloven til at anvise en permanent bolig. Kommunen er dog stadig forpligtet til som minimum at anvise til et midlertidigt opholdssted.

Praksis i Aalborg Kommune

I Aalborg Kommune er praksis, at nyankomne flygtninge anvises til permanente boliger. Aalborg Kommune har tidligere haft midlertidige boliger i form af gennemgangsboliger, men disse er afviklet pr. 31.12.2018.

Job- og Ydelsesafdelingen anbefaler, at Aalborg Kommune fastholder praksis med at visiterer til permanente boliger, selvom Aalborg Kommune fremover kun er forpligtet til at visiterer til midlertidige boliger.

Anbefalingen beror på følgende argumenter:

- Gennemgangsboliger/midlertidige boliger er en meget dyr løsning grundet risikoen for tomgang, hvor der stadig skal betales husleje m.v. selvom boligerne står tomme
- Hvis kommunen visiterer de nyankomne flygtninge til midlertidige boliger, og de senere får permanent bolig, så kan kommunen være forpligtet til at hjælpe borgeren flere gange med at flytte med flyttehjælp osv.
- Hvis kommunen visiterer de nyankomne flygtninge til midlertidige boliger, har det endvidere de personlige konsekvenser for borgerne, at de kan risikere at skulle flytte til en hel ny bydel, når de finder en permanent bolig, hvilket fx kan betyde, at børnene skal skifte institutioner m.m.
- Det er erfaringen, at det er svært for nyankomne flygtninge at komme i betragtning til lejligheder via de almindelige boligselskaber, hvorfor det nuværende samarbejde med boliganvisningen om at anviser flygtninge til permanente boliger sikrer en god og ordentlig løsning for den enkelte flygtning/familie, når de ankommer til Aalborg
- Endelig skal det bemærkes, at der i 2019 kun forventes at ankomme 3 flygtninge til Aalborg jf. kommune-kvoterne, hvorfor en genetablering af midlertidige boliger frarådes. Ændres antallet af flygtninge væsentligt, vil Job- og Ydelsesafdelingen fremlægge en nye status for udvalget

Af ovenstående grunde anbefaler Job- og Ydelsesafdelingen, at Aalborg Kommune for nærværende fastholder praksis.

Til orientering er de andre 6-byer også ved at behandle emnet politisk. I Odense og Aarhus Kommuner forlyder det, at man forventer at fortsætte med at anviser til permanente boliger. I Københavns Kommune er man særligt udfordrede i forhold til reglen om, at man ikke må boligplacere i ghettoområderne (fremover udsatte boligområder), så der er udfaldet usikkert. I Randers Kommune har man ikke permanente boliger på nuværende tidspunkt, så her vil man benytte sig af lovændringen og fremover fortsætte med at anviser til midlertidige boliger. Job- og Ydelsessekretariatet kender ikke situationen i Esbjerg kommune.

Uddybende om lovændringerne af 1. marts 2019

Fremover skal kommunen fortsat anviser et midlertidigt opholdssted til de nye flygtninge, der visiteres til kommunen. Men nyankomne flygtninges særlige krav på en permanent bolig efter integrationsloven er ophævet: Det betyder, at kommunerne ikke længere har en særlig forpligtelse efter integrationsloven til at anviser en permanent bolig.

Såfremt den pågældende udlænding ikke har mulighed for selv at finde en bolig, har den pågældende samme adgang til at få hjælp fra kommunen, som alle andre boligtrængende borgere efter de almindelige principper og regler for løsning af kommunale boligsociale opgaver.

De flygtninge, som er boligsøgende i længere tid – også efter, at introduktionsperioden i medfør af integrationsloven er ophørt – skal have mulighed for at blive boende på et midlertidigt opholdssted under uændrede vilkår, indtil den pågældende selv kan skaffe en bolig, eller kommunen kan anviser en anden bolig.

Kommunen har endvidere fortsat mulighed for at anviser en permanent bolig efter integrationsloven til de flygtninge, som er omfattet af integrationslovens regler om boligplacering, og som kommunen har pligt til at anviser et midlertidigt opholdssted.

Der ændres ikke ved reglerne om, hvad der forstås ved midlertidige opholdssteder.

Endvidere præciseres det i loven, at kommunen ikke kan anviser et midlertidigt opholdssted eller en permanent bolig, der er beliggende i et udsat boligområde. Der er tale om videreførelse af det ubetingede forbud mod anvisning af et midlertidigt opholdssted eller en bolig i sådanne områder. Reglerne tilpasses samtidig de ændringer af lov om almene boliger, som blev gennemført ved lov nr. 1322 af 27. november 2018 om nye kriterier for udsatte boligområder og ghettoområder, initiativer til udvikling eller afvikling af

ghettoområder, skærpelse af anvisnings- og udlejningsregler, ophævelse af lejekontrakt på grund af kriminalitet m.v.

Videre proces

Indstillingen fremsendes til FL til mødet den 14. maj 2019.

Indstillingen fremsendes til BSU til mødet den 28. maj 2019.

Bilag:

Dias - Orientering om Job- og Integrationshuset ved BSU 28.05.19